Begroting 2027

Vragen PBT

12 oktober 2026

De begroting als document is helder en goed leesbaar. Echt een verbetering. Dat geldt ook voor de te stellen doelen. Wel mist bij de doelstellingen vaak een “smart” getal, zodat de raad niet echt de resultaten kan controleren en beoordelen. Ook constateer ik dat in diverse tabellen niet consequent wordt geïndexeerd, maar mogelijk heeft dat een reden. Ik zou wel de vraag willen stellen, hoe we in de begroting voor 2028 -2030 omgaan met inflatie e.d. oftewel kostenstijgingen

Opmerkingen / suggesties / vragen

Vraag 1.

Pag.6: bij bestuurlijke hoofdlijnen zou ik de zelfstandigheid van Terschelling als gemeente willen benadrukken.

Antwoord:

Politieke vraag.

Vraag 2.

Pag 7. Tabel

1e kolom: telling moet zijn	-858 ipv 858	
2e kolom -	- 152 ipv 152	
3e kolom	-2.112 ipv 2308	(telling klopt niet)
4e kolom	-187 ipv 227	(telling klopt niet

Verkeerde tellingen werken ook door in de volgende tabellen zoals op pag 8

Waarom zijn de kosten van programma’s 1,3 en 4 in de jaren 2028 – 2030 gelijk? Is er geen indexatie? Geld bv niet voor programma leefomgeving.

Antwoord:

Bedankt voor uw opmerking, tabel wordt herzien. Wij volgen de systematiek van het gemeentefonds met constante prijzen vanaf 2028. Budgetten worden niet automatisch geïndexeerd. Mocht er meer budget nodig zijn dan wordt er bij u als Raad een verzoek ingediend voor de verruiming van het budget via een planning en control document.

Vraag 3.

Pag. 8. Waarom blijft de reserve recreatie constant?

Antwoord:

Er zijn geen toevoegingen of onttrekkingen gepland/ geraamd.

Vraag 4.

Tabel pag. 9. Verklaar svp fluctuaties belastingopbrengsten 2028 – 2030

Antwoord:

De tabel werkt verder op de tabel opgenomen in 2026 hierin zijn meerjarige ramingen gedaan. In de tabel 2027-2030 zijn de wijzigingen die zich hebben voorgedaan verwerkt. Door de mutatie loopt de tabel weer stabiel op totalen. Het betreft dus een wijziging in verwachting.

Vraag 5.

Tabel pag 9. Waarom lagere kosten gemeenschappelijke regelingen 2028 -2030

Antwoord:

Het betreft hogere kosten. Presentatievorm wordt aangepast.

Vraag 6.

Tabel pag 10. Verklaar svp bedrag Regiodeal 2029. Moet er weer worden bijgedragen?

Antwoord:

In 2029 wordt het restant bedrag betaalt en onttrokken aan de reserve waddenprogramma. Dit is het bedrag dat wij beheren voor de regiodeel voor andere gemeenten die kunnen hier aanspraak op doen. Het betreft dus een administratieve verwerking.

Vraag 7

Versterking Griffie:

Kunt u aangeven wat de huidige griffie bezetting momenteel is en wat de toekomstige griffie bezetting gaat worden.

Uit hoeveel fte’s gaat de griffie bestaan

Antwoord:

De griffie is uw adviseur, het college heeft hier geen zeggenschap over. De griffie zal zelfstandig op uw vraag terugkomen.

Vraag 8.

Tabel pag 17: Is er geen indexering voor de jaren 2028 – 2030?

Antwoord:

Wij volgen de systematiek van het gemeentefonds met constante prijzen vanaf 2028. Budgetten worden niet automatisch geïndexeerd. Mocht er meer budget nodig zijn dan wordt er bij u als Raad een verzoek ingediend voor de verruiming van het budget via een planning en control document.

Vraag 9.

U geeft aan dat de kampeerregels worden aangepast. U heeft onderzoek laten uitvoeren op wat voor wijze de camping eigenaren zich aan de kampeerregels (vergunningregels)houden.

Wat is de kostenpost voor dit onderzoek?

Antwoord:

De kosten blijven binnen het budget. Al geruime tijd wordt er gewerkt aan het beleidskader kamperen. U heeft het ontwerp beleidskader kamperen eind 2025 vrijgegeven voor inspraak. In oktober (2026) wordt het definitieve beleidskader kamperen, inclusief reactienota zienwijzen, ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Na vaststelling van het beleidskader worden er beleidsregels opgesteld. Het beleidskader geeft aan hoe we de toekomst van kamperen voor ons zien op Terschelling, en waar aandachtspunten en mogelijke ontwikkelruimte is. De beleidsregels zijn op detailniveau, hierdoor kunnen we aanvragen, initiatieven en ontwikkelingen toetsen, beoordelen en handhaven. Naar verwachting past de ontwikkeling van de beleidsregels kamperen binnen het bestaande budget voor het kampeerbeleid.

Wanneer ontvangt de gemeenteraad het eindrapport van het onderzoek?

Antwoord:

Het gaat hier om reguliere controle van de vergunningen.

Vraag 10

Tabel pag 20: geen indexering kosten 2028 -2030, met uitzondering van de toeristenbelasting.

Antwoord:

Wij volgen de systematiek van het gemeentefonds met constante prijzen vanaf 2028. Budgetten worden niet automatisch geïndexeerd. Mocht er meer budget nodig zijn dan wordt er bij u als Raad een verzoek ingediend voor de verruiming van het budget via een planning en control document.

Extra kosten controles staan niet in de begroting. Waarom niet?

Antwoord:

De extra kosten voor controles worden betaald vanuit het belastingen budget.

Vraag 11

Invoering nieuw inningsysteem staat niet in de begroting.

Waarom niet?

Antwoord:

Het inning systeem staat uitgelegd onder het kopje hoe komt het tarief tot stand. Hier wordt het inningssysteem uitgelegd. Het invoeren van een nieuw inningsysteem in 2027 is een politieke vraag.

Vraag 12

Pag. 21 en 22: sportzaal Midsland wordt niet genoemd, aanbesteding zal dit jaar worden afgerond en bouw zal binnenkort gaan beginnen. Extra kosten grotere sportzaal Midsland niet in de begroting. Waarom niet?

Geldt ook voor voortgang nieuwbouw SJT

Antwoord:

De sportzaal Midsland is onderdeel van ‘t Schylger Jouw investering en is meegenomen in dit budget.

Vraag 13.

Pag. 21 en 22: Het model beheer en onderhoud SJT en sportgelegenheden ontbreekt hier, of is dat al afgerond?

Antwoord:

De ontwikkeling van de beheerorganisatie en het onderhoud gebouw is onderdeel van de nieuwbouw ‘t Schylger Jouw.

Vraag 14.

Pag. 22 en 23

Gezondheid: wordt er geen samenwerkingsagenda met de huisartsen gemaakt in kader Integraal Zorgakkoord en AZWA?

Antwoord:

In het AZWA wel een aantal samenwerkingen benoemd met huisartsen. Dat gaan we in 2027 verder voortzetten. Het college heeft inmiddels al initiatief genomen om de huisartsen te betrekken bij het integraal zorgakkoord en AZWA.

Vraag 15

Pag. 22 Memo over de sportzalen op Terschelling ontbreekt.

Wat doen wij met de sportzaal van West en Hoorn

Wanneer staat de bouw van een sportzaal bij het ’t Jok op het programma, waar staat het in de begroting?

Waar staat de sloop van de oude sportzaal naast ’t Jok in de begroting?

Antwoord:

Dit wordt uitgezocht. Het antwoord hierop volgt.

Vraag 16

Pag . 24. Als je niet weet hoeveel jongeren deelnemen aan SJT, hoe kun je dan toewerken naar 3% stijging per jaar van de deelname?

Antwoord:

De eerste stap is om de huidige deelname in kaart te brengen, dat wordt vervolgens gebruikt als nulmeting. Daarna kan de ontwikkeling op jaarbasis bijgehouden worden. (Er wordt gekeken waar we naartoe werken in 2030, dit is dus een meerjarenplan).

Vraag 17

Pag. 26 Governance onderwijs.

Door de verzelfstandiging van SPOT en overdracht bestuur SJ naar OVO Noord is de Governance geheel buiten de gemeente gesteld. Hoe kan het nu dan “in transitie” zijn?

Antwoord:

Eigenlijk gaat het niet meer om een transitie inderdaad, maar om borging van de nieuwe situatie.

Vraag 18

Pag. 26 PB vraag meer aandacht voor LEA. Is echt belangrijk voor echte kansen voor alle kinderen op Terschelling.

Antwoord:

Politieke vraag.

Vraag 19

Pag. 29 Tabellen: Geen indexatie 2028 -2030

Antwoord:

Wij volgen de systematiek van het gemeentefonds met constante prijzen vanaf 2028. Budgetten worden niet automatisch geïndexeerd. Mocht er meer budget nodig zijn dan wordt erbij u als Raad een verzoek ingediend voor de verruiming van het budget via een planning en control document.

Vraag 20

Pag. 30 , 31 en 32

Geen opmerking over verbeterde toegang door verdergaande automatisering bij de Dienst, waardoor inwoners ook veel beter inzicht krijgen en het eilandteam effectiever en efficiënter kan werken.

Ook geen opmerking over het wijzigen van het abonnementstarief WMO huishoudelijke hulp, wat uiteindelijk een besparingsoperatie van de Rijksoverheid is en waarvan de consequenties voor Terschelling nog niet duidelijk zijn. Zou ik vragen over stellen.

Vraag 21

Pag .33 Geen indexatie 2028 -2030 in de tabellen

Antwoord:

Wij volgen de systematiek van het gemeentefonds met constante prijzen vanaf 2028. Budgetten worden niet automatisch geïndexeerd. Mocht er meer budget nodig zijn dan wordt er bij u als Raad een verzoek ingediend voor de verruiming van het budget via een planning en control document.

Vraag 22

Pag. 36 Omgevingsvisie duurt erg lang. Wat zijn de obstakels om dit niet in 2027 uit te gaan voeren?

Antwoord: Omgevingsvisie wordt in november 2026 door de raad behandeld. Dit is een snellere behandeling dan eerder voorzien.

Vraag 23.

Pag. 39. Als Omgevingsvisie in Q1 2028 wordt vastgesteld, waarom dan toch alle jaren 2027 – 2030 1.318 miljoen aan kosten. Zie ook vraag 23a.

Antwoord:

Het is een clustering van een aantal kostenposten, waardoor het lijkt alsof deze post ineens veel groter is geworden.

Vraag 23a

Kunt u uitleg geven over de punten 5.1 en 5.2 uitgaven van ca. 2,3 miljoen aan de omgevingswet en vergunningverlening per jaar. Dus ca. 9 miljoen in 4 jaar.

Antwoord:

Voor omgevingswet zie vraag 23. Vergunningverlening gaat over de uitgaven aan de VTH-pool en de FUMO.

Vraag 23b

Tabel 5.2 vergunningverlening omgevingswet

Baten 135.000

Lasten 962.000 (op pagina 99 – post 611376 staat 542.000 – salaris VTH)

Waar is een verschil van 400.000 euro – hoe te verklaren?

Antwoord:

615311 en 617011 vergunningsverleningen Wabo en milieutaken tellen op tot 420. Dat is het verschil.

Welke lasten worden in rekening gebracht door de VTH-pool in Harlingen?

Antwoord:

Dit valt onder het budget vergunningverlening toezicht WABO. De vaste gastheerkosten van € 12.500 per jaar per werkplek.

Vraag 23c

Is er geen extra personeel noodzakelijk voor alle bouwplannen en waar zien wij dit in de begroting?

Antwoord:

Voor de VTH-pool is dat op dit moment nog niet aan de orde. Mocht er een significante uitbreiding noodzakelijk zijn, dan wordt de raad daar via bestuursrapportages over geïnformeerd. De huidige formatie is gebaseerd op ongeveer 200 aanvragen per jaar.

Vraag 23d

De nieuwe projectleiders moeten nog worden aangenomen, waar staan deze kosten in de begroting?

Antwoord:

Projectleiders zijn onderdeel van de investeringskosten.

Vraag 23e

Afschaffen woonteam, waar staat de bezuiniging in de begroting

Antwoord:

Het afschaffen van het woonteam betekent niet dat het beleid van de gemeente voor het bouwen van woningen door particulieren stopt. Het door de raad vastgestelde beleidskader nieuwe woningen blijft van toepassing. Wettelijk hebben we dan ook de verplichting deze initiatieven goed te begeleiden. De organisatievorm zal veranderen met het opheffen van het woonteam, maar het begeleiden van het proces, en ophalen van adviezen ook in een nieuwe manier van organiseren. Het schrappen van woonteam is verwerkt in de budgetten van volkshuisvesting.

Vraag 24

Pagina 40

Verduurzaming gemeentelijke gebouwen.

Kunt u een planning aan de begroting toevoegen.

Wanneer verkopen wij nu gemeentelijk onroerend goed (besluit 2017) en deze gaan wij niet eerst verduurzamen neem ik aan?

Antwoord:

2026-2027 verduurzamen gemeentehuis

2027-2028 verduurzamen gemeentewerf

Uw aanname is correct.

Vraag 25.

Pag. 41 ratten bestrijden is toch geen exclusieve gemeentetaak. Moet niet veel meer aandacht worden gegeven aan verantwoordelijkheid ondernemers en inwoners?

Antwoord:

Klopt, verder politieke vraag.

Vraag 26

Pag. 42 tabel

Waarom staat daar doel 2030? Wat doen we dan in 2027? En uiteraard verder. Zo kan de raad niet controleren hoe kunnen wij de vinger aan de pols houden?

Antwoord:

Omdat we toewerken naar een doel in 2030.

We werken in 2027 toe naar het doel in 2030

Jawel, door te monitoren of het verschil tussen 2026 en 2030 afneemt in 2027 en in de volgende jaren.

Vraag 27

Pag . 43 Hoe kan afvalinzameling in 2028 goedkoper zijn dan in 2027?

Afval gaat veel duurder worden volgens de voorlichting van het vorige college.

Hoe zit het nu?

Antwoord:

Door eenmalige uitgaven in 2027 zoals het chippen van containers en het vergroten van ondergrondse containers.

Vraag 28

Pag. 43

Voor wegen onderhoud staat jaarlijks 1 miljoen in de onderhoudsplanning

In de begroting staat ca. 4,4 miljoen aan uitgaven.

Waar wordt de 3,3 miljoen aan uitgegeven?

Antwoord:

Het meerdere heeft betrekking op salarissen team Techniek, onderhoud bermen, verkeersveiligheid, straatreiniging, gladheidsbestrijding, openbare verlichting en mobiliteit.

Vraag 29

Op blz. 47 staat onderaan de pagina dat het programma negatief is, dat moet positief zijn?

Antwoord:

Bedankt, gaan we aanpassen.

Vraag 30

Pag. 48. Waarom is de overhead in 2028 – 2030 lager dan in 2027? Wordt er gesneden in de organisatie. En hier ook weer geen indexatie

Antwoord:

Heeft te maken met incidentele kosten in 2027 bijvoorbeeld ICT (blz 11).

Vraag 31

Pag. 48. Regiodeal, zie vraag 6

Antwoord:

In 2029 wordt het restant bedrag betaalt en onttrokken aan de reserve Waddenprogramma.

Vraag 32

Pag. 52 tabel. Hier wordt soms wel en soms niet geïndexeerd

Antwoord:

Belastingen worden geïndexeerd, deze worden door de gemeente zelf vastgesteld en bepaald. Voor leges opbrengsten is de gemeente (deels) afhankelijk van derden voor tariefstelling. Leges opbrengsten zijn ook afhankelijk van gebruik, belastingen zijn relatief stabiel en daardoor voorspelbaar.

Vraag 33

Pag.

61.

Afval getallen kan ik niet terugvinden op pagina 43, dus ergens gaat iets mis

Antwoord:

Wij begrijpen de verwarring.

Op blz. 61 voor 2027 zijn de lasten 1.437 en toekenning BTW en overhead is 19 tel je deze twee bij elkaar op kom je 1456 uit. Dit staat ook pagina 43.

Vraag 34

Paragraaf 3.4 blz.79

n.a.v. de tabellen en de toelichting bij paragraaf 3.4

- U vermeld een opgaande gemiddelde rentevoet op schulden naar een piek van 4,72% in 2028. Daarna neemt dit percentage af. Kunt u aangeven waardoor dit percentage van de gemiddelde rentevoet afneemt?

Antwoord:

Door een toename van de gemiddelde stand van de leningen vertekent dit beeld. De leningen worden niet aangetrokken op een vast moment. De gemiddelde rentevoet gaat over het hele jaar, hierdoor ontstaat er een algemeen beeld. Deze tabel wordt verplicht gesteld door de BBV.

Vraag 35

- Wat is het gevolg voor onze exploitatie indien de te betalen rente op aan te trekken geldleningen toeneemt met 100 basispunten?

Antwoord:

Daardoor zullen onze rentelasten stijgen. In de begroting staat twee keer €20 miljoen genoemd. Dat zou een extra rentelast van €400.000 opleveren. De Exacte rentes op de momenten van afsluiten zijn lastig te voorspellen. Ook de exacte leen behoefte in 2028 en 2029 is enkel te begroten.

Vraag 36

Salarissen VTH is dit bedrag voor de gemeente Harlingen?

Welke kosten worden nog meer betaald van dit bedrag.

Antwoord:

Nee, dit gaat om onze eigen medewerkers in de VTH-pool, die hun werkplek in Harlingen hebben.

Geen andere kosten.

Vraag 37

Pag. 100

Vraag talent lokaal centraal

Zijn er medewerkers van TLC die een vaste baan hebben gekregen en wat heeft dit voor gevolgen voor de kostenpost van 735.000 euro

Antwoord:

Op dit moment hebben nog geen TLC-medewerkers een vaste baan gekregen binnen de gemeente. Het opleidingstraject loopt tot juli 2027. In het tweede jaar kunnen zij solliciteren op interne vacatures.

Er is daarom op dit moment geen aanpassing van het geraamde bedrag van € 735.000 vanwege doorstroom naar vaste functies. Als medewerkers een vaste functie krijgen, brengen we de gevolgen voor de kosten in beeld.

Het vervolg van TLC wordt momenteel aan de hand van een evaluatie verder uitgewerkt.

Vraag 38

Pagina 102

Uitgaven Sportvelden Hoorn 15.000 - post 644621

Uitgaven Sportvelden Midsland 43.000 – post 644625

Waarom zijn de bedragen niet gelijk?

Antwoord

Het aantal en type velden is verschillend.

Vraag 39

Post 644650

Gymnastiekgebouw Hoorn bij de Stoek

Afspraak om geen onderhoud en verduurzaming meer uit te voeren alleen het hoog noodzakelijk onderhoud i.v.m. toekomstige woningbouwlocatie. Alleen het hoog noodzakelijke onderhoud.

Graag uitleg waarom bedrag (134.000 euro) in de begroting staat.

Antwoord

Dit bedrag was geraamd voor verduurzaming. Dit gaat niet door. Het bedrag kan gebruikt worden voor de voorbereidingskosten van de nieuwbouw.

Vraag 40

Pag.103

Post 674750

Jeugdhulp Dyslexie is een bedrag van 535.000 euro.

Klopt dit bedrag en wat krijgen de kinderen en ouders hiervoor.

Gaat dit bedrag ook op aan huur gebouwen?

Antwoord:

Het is een clustering van een aantal kostenposten, waaronder ambulante jeugdhulp, waardoor het lijkt alsof deze post ineens veel groter is geworden. Naamgeving is beknopt en geeft daardoor een vertekend beeld. Gebouwen vallen er niet onder.

Vraag 41

Pag. 105

- Wordt er door de gemeente bij het aantrekken van gelden voor grote investeringen zoals de haven, gedacht aan het matchingprincipe?

Antwoord:

Het uitgangspunt is totaal financiering. Wij letten daarbij op renterisico's. Hierdoor volgen we niet strikt het matchingsprincipe. De looptijd van de lening loopt niet altijd geheel overeen met de economische levensduur van het object.

Vraag 42

Pag. 105

Waarom staat de reconstructie van de buslus in Midsland (Brouwerhoeksweg) voor 2027 in de planning? De nieuwbouw van de school zal weer schade toebrengen aan de buslus.

Ingang school aan westzijde.

Antwoord:

De werkzaamheden worden voorbereid zodat de uitvoerig kan starten als de school gereed is en Liander kabels heeft aangelegd.

Vraag 43

Veel bestuurders en/of ambtenaren van de gemeente Terschelling die zijn vertrokken met een regeling of een afkoopsom, enkele personen zijn weer aan het werk of hebben een nieuwe baan.

Kunt u in een overzicht aangeven wat voor besparing dit de komende jaren gaat geven en welke kosten wij nog wel in de begroting kunnen terugzien?

Waar in de begroting kan ik deze kostenpost terugzien?

Antwoord:

Voor bestuurders is er een voorziening APPA. De voorziening personele verplichtingen is in 2025 opgenomen. Op blz. 111 kunt u deze terugvinden.